

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีธุรกิจส่งอาหาร (ผ่านแอปพลิเคชัน) ปรับขึ้นค่านายหน้า

ระหว่าง	คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า	ผู้กล่าวหา
	บริษัท ด.	คู่กรณีที่ ๑
	นาย ส.	คู่กรณีที่ ๒

ข้อร้องเรียน

เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นางสาว ร. ผู้ร้องซึ่งประกอบธุรกิจร้านอาหาร ข. ร้องเรียน บริษัท ด. คู่กรณีที่ ๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้ปิดระบบการจำหน่ายอาหารของร้านอาหาร ข. ของผู้ร้อง เป็นการชั่วคราว โดยไม่แจ้งให้ผู้ร้องทราบล่วงหน้า ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถจำหน่ายอาหารผ่านระบบของคู่กรณีที่ ๑ ได้ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ และ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้ใช้เฟซบุ๊กในนาม “พ.” และ “ม.” ได้เผยแพร่ข้อความว่า คู่กรณีที่ ๑ จะปิดระบบการจำหน่ายอาหารของผู้ประกอบการร้านอาหาร

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อร้องเรียน สรุปได้ว่า ผู้ร้องประกอบธุรกิจร้านอาหารในนาม “ร้าน ข” จำนวน ๒ สาขา ได้แก่ สาขา ค. และสาขา ง. โดยทำสัญญาใช้บริการรับส่งอาหารผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม ก. กับคู่กรณีที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ กำหนดอัตราค่านายหน้า (GP) ที่ร้อยละ ๒๕ จากรายรับค่าอาหารรวมทั้งหมด (ไม่รวมภาษี) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เจ้าหน้าที่บริหารงานชายของคู่กรณีที่ ๑ ได้นำสัญญาที่ปรับขึ้นอัตราค่านายหน้าของสาขา ค. จากเดิมร้อยละ ๒๕ เป็นร้อยละ ๓๐ จากรายรับค่าอาหารรวมทั้งหมด (ไม่รวมภาษี) มาให้ผู้ร้องลงนาม แต่ผู้ร้องไม่ยินยอม คู่กรณีที่ ๑ จึงปิดระบบการจำหน่ายอาหารของสาขา ค. ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยไม่แจ้งให้ผู้ร้องทราบล่วงหน้า ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถจำหน่ายอาหารผ่านระบบของคู่กรณีที่ ๑ ในวันดังกล่าวได้ และได้รับความเสียหายเนื่องจากยอดขายลดลง ผู้ร้องจึงจำต้องยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้าเป็นร้อยละ ๓๐ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เจ้าหน้าที่บริหารงานชายของคู่กรณีที่ ๑ ได้ติดต่อผู้ร้องโดยแจ้งว่า จะมีการปรับขึ้นค่านายหน้าร้านอาหารของผู้ร้องทั้ง ๒ สาขา อีกครั้งหนึ่งจากเดิมสาขา ค. เก็บค่านายหน้าในอัตราร้อยละ ๓๐ และสาขา ง. เก็บค่านายหน้าในอัตราร้อยละ ๒๕ ปรับขึ้นเป็นร้อยละ ๓๒ เท่ากันทั้งสองสาขา แต่ผู้ร้องไม่ยินยอม เจ้าหน้าที่บริหารงานชายของคู่กรณีที่ ๑ จึงแจ้งว่าจะปิดระบบร้านอาหารของผู้ร้องทันทีหากไม่ยินยอม หลังจากที่ผู้ร้องเข้าร้องเรียนดังกล่าวผู้ร้องได้เจรจาทันทีกับคู่กรณีที่ ๑ อีกครั้งหนึ่งแล้ว คู่กรณีที่ ๑ จึงเสนอว่า จะปรับขึ้นค่านายหน้าของสาขา ง. เป็นร้อยละ ๓๐ เท่ากับสาขา ค. แต่คู่กรณีที่ ๑ จะคิดค่าส่ง ๙ บาท จากผู้บริโภคหรือผู้ซื้อทั้ง ๒ สาขาด้วย ซึ่งผู้ร้องมิได้ตอบรับข้อเสนอดังกล่าว คู่กรณีที่ ๑ จึงปิดระบบร้านอาหารสาขา ง. ของผู้ร้องในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ต่อมา...

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ และ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้ใช้เฟซบุ๊กในนาม “พ.” และ “ม.” ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า คือ ผู้ประกอบธุรกิจ “ร้านอาหาร ล.” ได้เผยแพร่ข้อความเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่บริหารงานขายของศูนย์ที่ ๑ โทรศัพท์แจ้งว่าจะปรับขึ้นอัตราค่านายหน้าจากเดิมร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๓๕ จากรายรับค่าอาหารรวมทั้งหมด (ไม่รวมภาษี) โดยให้ระยะเวลาผู้ประกอบการร้านอาหารพิจารณาอัตราค่านายหน้าดังกล่าวเป็นเวลา ๒ วัน และระหว่างที่รอการพิจารณา ศูนย์ที่ ๑ จะปิดระบบการจำหน่ายอาหารของผู้ประกอบการร้านอาหารทันทีจนกว่าจะยินยอมให้ปรับขึ้นอัตราค่านายหน้า

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐาน รับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๔๕ น. ผู้ร้องได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ประสานงานลูกค้า (Call Center) ของศูนย์ที่ ๑ เพื่อแจ้งขอปิดร้านอาหาร ข. สาขา ค. เป็นเวลา ๑ วัน ส่งผลให้ร้านอาหารของผู้ร้อง สาขา ค. มีสถานะปิดทำการในระบบของศูนย์ที่ ๑ ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ตั้งแต่เวลา ๐.๐๐ - ๒๓.๕๙ น. ต่อมาในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ร้านอาหารสาขาดังกล่าวของผู้ร้องก็กลับมาเปิดทำการตามปกติ

ส่วนกรณีการปิดระบบร้าน ข. สาขา ง. ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เมื่อตรวจสอบรายงานจากระบบ S. ที่ศูนย์ที่ ๑ ส่งมอบ ไม่ปรากฏข้อมูลร้านอาหารของผู้ร้องมีสถานะการเชื่อมต่อผิดปกติในวันดังกล่าว ซึ่งผู้ร้องกลับมิได้ชี้แจงโต้แย้งในประเด็นดังกล่าวแต่อย่างใด

สำหรับกรณีศูนย์ที่ ๑ มีพฤติกรรมปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระหว่างที่เจ้าหน้าที่บริหารงานขายของศูนย์ที่ ๑ เจรจาต่อรองให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ต้องยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้าเป็นอัตราใหม่จากเดิมร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๓๕ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ศูนย์ที่ ๑ ได้ปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีศูนย์ที่ ๒ ผู้จัดการฝ่ายขายท้องที่ พนักงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของศูนย์ที่ ๑ เป็นผู้กระทำการปิดระบบดังกล่าว

ประเด็นวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยรวม ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ศูนย์ที่ ๑ ผู้ร้อง และผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ศูนย์ที่ ๑ มีพฤติกรรมในการใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าในการเอาเปรียบคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ร้องหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ หรือไม่ และศูนย์ที่ ๑ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองหรือไม่เพียงใด

ประเด็นที่สาม ศูนย์ที่ ๒ เป็นผู้กระทำการซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของศูนย์ที่ ๑ จนเป็นเหตุให้ศูนย์ที่ ๑ กระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ หรือไม่ และศูนย์ที่ ๒ ต้องรับโทษชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๔ ประกอบมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันหรือไม่ เพียงใด

คำวินิจฉัย...

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง คู่กรณีที่ ๑ ผู้ร้อง และผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๑ จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัล แพลตฟอร์มรับและส่งอาหารภายใต้เครื่องหมายการค้า ก. ผู้ร้องประกอบธุรกิจจำหน่ายอาหารผ่านหน้าร้านและ ดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ในนาม ข. และผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ประกอบธุรกิจจำหน่ายอาหาร ผ่านหน้าร้านและดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ในนาม ล. ดังนั้น คู่กรณีที่ ๑ ผู้ร้อง และผู้ประกอบการ ร้านอาหาร ล. จึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่สอง คู่กรณีที่ ๑ มีพฤติกรรมในการใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ในการเอาเปรียบคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ร้องหรือผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับ ประกาศคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็น ผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ หรือไม่

โดยมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก่อนว่า คู่กรณีที่ ๑ มีอำนาจตลาดตามข้อ ๖ ของประกาศ คณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหาย แก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

ในการพิจารณาขอบเขตตลาด (Market Definition) จะพิจารณาจาก ๒ ด้าน ได้แก่

(๑) ด้านสินค้าหรือบริการ (Product Dimension) ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๑ ประกอบธุรกิจ ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ให้บริการจัดส่งอาหารและผู้บริโภค ดังนั้น ขอบเขตตลาดด้านสินค้าหรือบริการในกรณีนี้ คือ การให้บริการ ดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

(๒) ด้านภูมิศาสตร์ (Geographic Dimension) ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ สั่งอาหารผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนิยมสั่งอาหารจากร้านค้าในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่เกินพื้นที่ ในเขตจังหวัดที่ร้านค้านั้นตั้งอยู่ โดยมีปัจจัยในด้านค่าขนส่งซึ่งสัมพันธ์กับระยะทาง และขอบเขตที่ผู้ให้บริการ จัดส่งอาหาร (Rider) จะสามารถเดินทางไปถึงได้ ประกอบกับผู้ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร จะกำหนดขอบเขตการให้บริการตามพื้นที่จังหวัด เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดอื่น ๆ เป็นต้น เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามกรณีร้องเรียนพบว่า ผู้ร้องและผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ประกอบธุรกิจจำหน่าย อาหารในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเท่านั้นที่จะสามารถสั่งซื้ออาหารจากร้านอาหารของผู้ร้องและผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ได้ ดังนั้น ขอบเขตตลาดด้านภูมิศาสตร์ในกรณีนี้ คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เมื่อพิจารณาธุรกิจการให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลปี ๒๕๖๒ พบว่า มีผู้ประกอบการธุรกิจดังนี้ (๑) คู่กรณีที่ ๑ (๒) บริษัท บ. (๓) บริษัท อ. (๔) บริษัท น. และเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดดังกล่าวในปี ๒๕๖๒ พบว่า บริษัท บ. มีรายได้รวม (ทั่วประเทศ) เท่ากับ xx บาท มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับหนึ่ง คือร้อยละ xx คู่กรณีที่ ๑ มีรายได้รวมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เท่ากับ xx บาท มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับสอง คือร้อยละ ๒๑.๕๔ บริษัท อ. มีรายได้รวม ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เท่ากับ xx บาท มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับสาม คือ ร้อยละ xx และบริษัท น. มีรายได้รวมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เท่ากับ xx บาท มีส่วนแบ่งตลาด เป็นอันดับสี่ คือร้อยละ xx

กรณีจึงถือว่าคู่กรณีที่ ๑ มีอำนาจตลาด ตามข้อ ๖ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากคู่กรณีที่ ๑ มีส่วนแบ่งตลาดตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป และคู่กรณีที่ ๑ ไม่เข้าข่ายเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากคู่กรณีที่ ๑ มียอดเงินขายที่ไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัท บ. ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลรายได้จำแนกเป็นรายพื้นที่ ขณะที่ผู้ให้บริการรายอื่น มีการจัดเก็บข้อมูลรายได้จำแนกเป็นรายพื้นที่ ทำให้จำเป็นต้องใช้ข้อมูลรายได้ทั้งหมดของบริษัท อ. มาประกอบการคำนวณส่วนแบ่งตลาด ซึ่งเมื่อนำรายได้ทั้งหมดของบริษัท อ. มาคำนวณส่วนแบ่งตลาด คู่กรณีที่ ๑ มีส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ ๒๑.๕๔ แสดงให้เห็นว่า หากใช้ข้อมูลรายได้ของบริษัท อ. แคเฉพาะพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีรายได้จำนวนที่น้อยกว่ารายได้รวมทั้งประเทศที่ใช้คำนวณ ย่อมจะทำให้ ส่วนแบ่งตลาดของคู่กรณีที่ ๑ สูงกว่าร้อยละ ๒๑.๕๔ อย่างแน่นอน ความคลาดเคลื่อนจากการคำนวณส่วนแบ่งตลาด จึงไปในทางที่เป็นคุณกับคู่กรณีที่ ๑ และไม่มีผลทำให้การวินิจฉัยที่ว่าคู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้ที่มีอำนาจตลาด เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

มีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อมาว่า คู่กรณีที่ ๑ ใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ร้องหรือผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ซึ่งเป็นคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ร้องหรือผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับ ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ หรือไม่

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องซึ่งผู้ประกอบการร้านอาหารในนาม “ร้าน ข.” ร้องเรียนว่า คู่กรณีที่ ๑ มีพฤติกรรมปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหารของร้านอาหาร ข. สาขา ค. ของผู้ร้อง ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่เจ้าหน้าที่บริหารงานขายของคู่กรณีที่ ๑ เจรจาต่อรองให้ผู้ร้องยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้าเป็นอัตราใหม่ จากเดิมร้อยละ ๒๕ เป็นร้อยละ ๓๐ จากการสอบสวน คู่กรณีที่ ๑ ได้แย้งว่า เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ผู้ร้องได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ประสานงานลูกค้า (Call Center) ของคู่กรณีที่ ๑ เพื่อแจ้งความประสงค์ขอปิดร้านอาหารเป็นเวลา ๑ วัน ส่งผลให้ร้านอาหารของผู้ร้องมีสถานะปิดทำการในระบบของคู่กรณีที่ ๑ ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ตั้งแต่เวลา ๐.๐๐ น. - ๒๓.๕๙ น. ต่อมา ในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ร้านอาหารของผู้ร้องก็กลับมาเปิดทำการตามปกติ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้เปิดโอกาสให้ผู้ร้องชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนเพื่อหักล้างข้ออ้างดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ แต่ผู้ร้องมิได้ชี้แจงโต้แย้งแต่อย่างใด กรณีจึงต้องถือว่าผู้ร้องยอมรับข้อเท็จจริงที่คู่กรณีที่ ๑ อ้างว่าผู้ร้องแจ้งขอปิดร้านอาหารของตนเอง

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องร้องเรียนว่า คู่กรณีที่ ๑ มีพฤติกรรมปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหารของร้านอาหาร ข. สาขา ง. ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้ให้ผู้ร้องส่งมอบพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าคู่กรณีที่ ๑ กระทำการปิดระบบร้านอาหารดังกล่าว แต่ผู้ร้องเพิกเฉยมิได้ดำเนินการ ประกอบกับคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาพยานหลักฐานที่คู่กรณีที่ ๑ นำส่งก็ไม่ปรากฏข้อมูลว่าร้านอาหารของผู้ร้องขาดการเชื่อมต่อในวันดังกล่าว กรณีจึงไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ มีพฤติกรรมปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหารของผู้ร้องในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ดังนั้น...

ดังนั้น กรณีจึงยังมีได้ว่า คู่กรณี ที่ ๑ ใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรม อันเป็นผลให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย ตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจของร้านอาหาร ล. ชี้แจงว่า คู่กรณี ที่ ๑ มีพฤติกรรมปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ชั่วโมงในระหว่างที่เจ้าหน้าที่บริหารงานขายของคู่กรณี ที่ ๑ เจริญต่อรองให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ต้องยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้าเป็นอัตราใหม่จากเดิมร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๓๕ โดยปรากฏพยานหลักฐานเป็นข้อมูลยอดขายของร้านอาหาร ล. ในระบบของคู่กรณี ที่ ๑ เป็นศูนย์ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ และข้อความที่ผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. สนทนากับพนักงานผู้ดูแลระบบบริหารจัดการยอดขายร้านอาหารของคู่กรณี ที่ ๑ ใจความตอนหนึ่งว่า “จากการตรวจสอบร้านมีเจ้าหน้าที่อีกหน่วยงานทำการปิดในระบบไว้ระยะ” ซึ่งคู่กรณี ที่ ๑ ไม่สามารถชี้แจงหักล้างพยานหลักฐานข้างต้นของผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ได้ จึงเชื่อว่าคู่กรณี ที่ ๑ ใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ซึ่งเป็นคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรม อันเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหาย ตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙

ต่อมาคู่กรณี ที่ ๑ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ไม่ได้ปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่อย่างไร สาเหตุที่ร้านอาหาร ล. สาขา จ. ไม่มียอดขายในวันดังกล่าวเกิดจากอุปกรณ์สื่อสารของร้านอาหารขาดการเชื่อมต่อมายังระบบของคู่กรณี ที่ ๑ ทำให้ระบบ S. ซึ่งเป็นระบบอัตโนมัติเข้าใจว่า ร้านอาหารดังกล่าวไม่พร้อมให้บริการจึงงดแสดงผลในระบบของคู่กรณี ที่ ๑ และชี้แจงต่อไปว่าการปิดระบบร้านอาหารเป็นการชั่วคราวไม่สามารถกระทำได้โดยพนักงานของคู่กรณี ที่ ๑ เนื่องจากระบบไม่เปิดให้กระทำเช่นนั้น แต่เมื่อพิจารณาพยานเอกสารที่คู่กรณี ที่ ๑ ส่งมอบโดยละเอียดแล้วพบว่า คำชี้แจงกับพยานเอกสารของคู่กรณี ที่ ๑ มีความขัดแย้งกัน เนื่องจากคู่กรณี ที่ ๑ ชี้แจงยืนยันมาโดยตลอดว่าการปิดระบบหรือปิดการแสดงผลร้านอาหารเกิดจากการทำงานของระบบ S. เท่านั้น บุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถกระทำได้ แต่จากเอกสารการอบรมและคู่มือเกี่ยวกับระบบ S. ปรากฏข้อความว่า “Closing Reason” โดยมีสาเหตุจาก “Manually from backoffice ; Close by agent from admin-backend” ซึ่งอาจแปลความหมายได้ว่า สามารถปิดการแสดงผลร้านอาหารได้โดยพนักงานของคู่กรณี ที่ ๑ ประกอบกับข้อมูล Log File ของร้านอาหาร ล. สาขา จ. ปรากฏข้อความการแสดงผลรายการในระบบ S. ว่า “Temporarily close vendor closed from ๒๐๒๐-๐๘-๑๒ ๑๗:๑๗:๑๘ for ๔๐๒ minutes. Closing reason: OTHER. modified by: rps_client ๒๐๒๐-๐๘-๑๒ ๑๗:๑๗:๑๘” ซึ่งข้อความ “modified by: rps_client” อาจหมายถึงมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลโดยผู้ใช้งาน rps_client ซึ่งภายหลังคู่กรณี ที่ ๑ ได้ยอมรับว่า คู่กรณี ที่ ๑ ปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ จริง โดยนาย ย. ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายขาย (Heads of Sales) ซึ่งได้ลาออกไปแล้วเป็นผู้ปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหารดังกล่าว แต่เมื่อมีหนังสือให้นาย ย. ชี้แจงข้อเท็จจริง นาย ย. กลับชี้แจงว่า ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ต่อมาคู่กรณี ที่ ๑ ได้ส่งมอบพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า คู่กรณี ที่ ๒ ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขายท้องถิ่นเป็นผู้ปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. ผ่านระบบแบ็กเอนด์ (Backend) ไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการเจรจาปรับขึ้นค่านายหน้า โดยปรากฏหลักฐานเป็นรายการข้อมูลผู้ใช้งานระบุว่า ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ C. ได้เข้าไปแก้ไขการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ในระบบแบ็กเอนด์ (Backend) ซึ่งคู่กรณีที่ ๒ ชี้แจงยอมรับว่า โปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ C. เป็นของตนจริง และตนเป็นผู้กระทำการปิดการแสดงผลการคั่นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในระหว่างการเจรจาต่อรอง ปรับขึ้นค่านายหน้า ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้ปิดการแสดงผลการคั่นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นการชั่วคราวในระหว่างการเจรจาต่อรองปรับขึ้นค่านายหน้าเพื่อบีบให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้าเป็นอัตราใหม่จากเดิมร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๓๕ ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. สูญเสียรายได้ในวันดังกล่าว ดังนั้น การกระทำดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ จึงเป็นการใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. อย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการประกอบธุรกิจหยุดชะงักและจำต้องยอมรับค่านายหน้าที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเข้าลักษณะเป็นความผิดในข้อหาใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบคู่ค้า อย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. สาขา จ. ได้รับความเสียหาย ตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙

ประเด็นที่สาม คู่กรณีที่ ๒ เป็นผู้กระทำการซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของคู่กรณีที่ ๑ จนเป็นเหตุให้คู่กรณีที่ ๑ ได้รับความผิดตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ หรือไม่ และคู่กรณีที่ ๒ ต้องรับโทษชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๔ ประกอบมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันหรือไม่ เพียงใด

คู่กรณีที่ ๒ ซึ่งเป็นพนักงานตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขายท้องถิ่นของคู่กรณีที่ ๑ ชี้แจงยอมรับว่า ตนเป็นผู้ปิดการแสดงผลการคั่นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการเจรจาปรับขึ้นค่านายหน้าจริง โดยการกระทำดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการสั่งการหรือต้องผ่านการเห็นชอบจากบุคคลใด

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๒ เป็นผู้กระทำการซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของคู่กรณีที่ ๑ จนเป็นเหตุให้คู่กรณีที่ ๑ ได้รับความผิดตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ คู่กรณีที่ ๒ จึงต้องรับโทษชำระค่าปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย ตามมาตรา ๘๔ ประกอบมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นลำดับสุดท้ายว่า การที่คู่กรณีที่ ๑ ใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. ซึ่งเป็นการกระทำต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ คู่กรณีที่ ๑ จำต้องชำระค่าปรับทางปกครองหรือไม่ เพียงใด

เมื่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์ เห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ กระทำการเข้าลักษณะเป็นความผิดในข้อหาใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ล. สาขา จ. ได้รับความเสียหาย ตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ และคู่มือที่ ๒ เป็นผู้กระทำการซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของคู่มือที่ ๑ จนเป็นเหตุให้คู่มือที่ ๑ กระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น คู่มือที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และคู่มือที่ ๒ จึงต้องรับโทษชำระค่าปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย ตามมาตรา ๘๔ ประกอบมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดของคู่มือที่ ๑ ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว จึงมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นว่า กรอบรายได้ของคู่มือที่ ๑ ที่จะนำมาพิจารณาค่าปรับทางปกครอง สมควรพิจารณาจากรายได้ของคู่มือที่ ๑ เฉพาะในพื้นที่ที่กระทำความผิดในปี ๒๕๖๓ คือร้านอาหาร ล. สาขา จ. ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัด ป. เท่านั้น เนื่องจากผู้ให้บริการรับส่งอาหารจะให้บริการในพื้นที่ดังกล่าวเป็นส่วนใหญ่ โดยคู่มือที่ ๑ แจ้งว่ามีรายได้จากการประกอบธุรกิจในพื้นที่จังหวัด ป. ในปี ๒๕๖๓ เป็นจำนวนเงิน xx บาท

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์ เห็นว่า คู่มือที่ ๑ มิได้ใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ร้องซึ่งประกอบธุรกิจร้านอาหารในนาม “ร้าน ข.” อย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ สำหรับกรณีคู่มือที่ ๑ ปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นการชั่วคราวในระหว่างการเจรจาต่อรองปรับขึ้นค่านายหน้าเพื่อบีบบังคับผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ยอมรับการปรับขึ้นค่านายหน้า การกระทำดังกล่าวของคู่มือที่ ๑ จึงเป็นการใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. อย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการประกอบธุรกิจหยุดชะงักและจำเป็นต้องยอมรับค่านายหน้าที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเข้าลักษณะเป็นความผิดในข้อหาใช้อำนาจตลาดในการเอาเปรียบคู่ค้า อย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้ผู้ประกอบการร้านอาหาร ล. สาขา จ. ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดของคู่มือที่ ๑ ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว จึงให้คู่มือที่ ๑ รับผิดชอบชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และให้คู่มือที่ ๒ ซึ่งเป็นพนักงานตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขายท้องถิ่นของคู่มือที่ ๑ ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของคู่มือที่ ๑ เป็นผู้กระทำการปิดการแสดงผลการค้นหาร้านอาหาร ล. สาขา จ. ไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการเจรจาปรับขึ้นค่านายหน้า จนเป็นเหตุให้คู่มือที่ ๑ กระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ รับผิดชอบชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๔ ประกอบกับมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คณะกรรมการ...

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียงข้างมากมีมติให้กำหนดค่าปรับทางปกครอง สำหรับคู่กรณีที่ ๑ ในอัตราโทษร้อยละ x จากฐานรายได้ของคู่กรณีที่ ๑ ในพื้นที่ที่กระทำความผิดในปี ๒๕๖๓ คือ จังหวัด ป. จำนวน xx บาท และพิจารณาปรับลดค่าปรับทางปกครองในอัตราลดหย่อนตามสมควรแล้ว ดังนั้น จึงกำหนดค่าปรับทางปกครองสำหรับคู่กรณีที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๒,๒๗๕,๐๙๑.๗๖ บาท (สองล้านสองแสนเจ็ดหมื่นห้าพันเก้าสิบบาทเจ็ดสิบกสตางค์) และกำหนดค่าปรับทางปกครองสำหรับคู่กรณีที่ ๒ เป็นจำนวนเงิน ๒๒๗,๕๐๙.๑๗ บาท (สองแสนสองหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยเก้าบาทสิบบาทเจ็ดสตางค์)

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
๓ มีนาคม ๒๕๖๕

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า